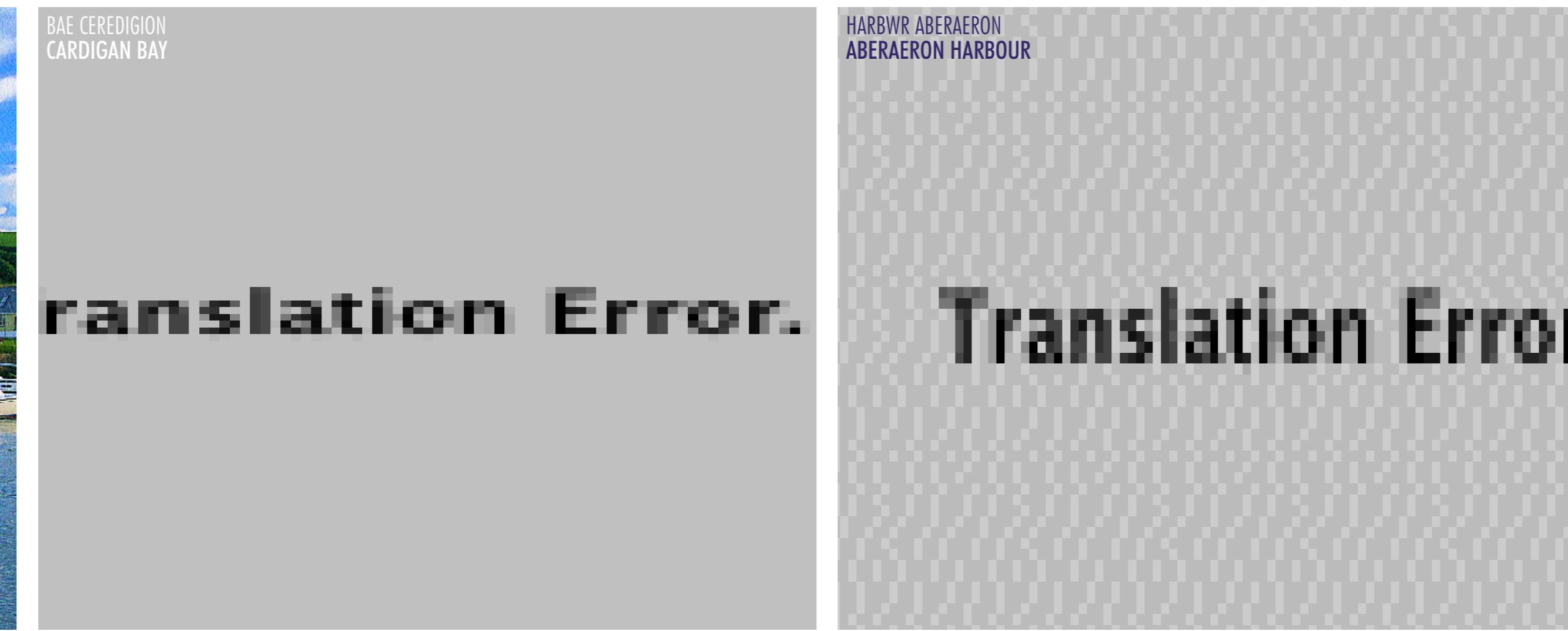

LLWYBR BEICIO AEIRON CYCLE TRAIL

Taith 4 km ag arwyddion arni ar hyd llwybr seiclo penodol a lonydd gwledig tawel, gan ddilyn afon Aeron o dref harbwr Aberaeron i fyny'r dyffryn i eiddo hanesyddol yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol yn Llanerchaeron. Mae'r byrddau gwybodaeth yn nodi materion o ddiddordeb.

Heblaw am oleddf gweddol yn Aberaeron mae'r trywydd yn dilyn hen linell y rheilffordd sy'n ddigon gwastad. Y mae wyneb cerrig y llwybr yn addas ar gyfer y rhan fwyaf o feiciau.

Harbwr Aberaeron

1 Aberaeron - Y mae ymddangosiad Sioraidd o wal gerrig harbwr Aberaeron yn creu un o'r treftadau mwyaf prydferth yng Nghymru. Dynodwyd nifer o'r adeiladau fel adeiladau hanesyddol neu bensaerniwr arbennig. Aberaeron ceudn o'r treft cyntaf yng Nghymru i'w chynllunio yn y fath fodd.

2 Bae Ceredigion - Ardal arbennig ac o bwysigrwydd rhywgladol ar gyfer bywyd gwylt y môr. Arfordir Trefadol Morol cyntaf y DU. Cartref i roi o ddar a rhwystogethau morol mwyaf prin Prydain. Y mae yma hefyd poblogaeth a ddollfinaid trwynbwl yn ogystal â llamddyddion a morlai llwyd. Y mae teithiau cychod ar gael o Harbwr Aberaeron.

3 Harbwr Aberaeron - Harbwr mawr dwfn â thai Sioraidd o liwiau pastel o'i amgylch. Adeiladwyd y tai yma mewn un datblygiad yn y 19eg ganrif gan y Parchedig Alban Gwynne. Mi wnaeth Gwynne ddefnyddio arian a eifeddwyd gan ei wraig i gloddiwr a ber ar chreu portladd newydd ar gyfer Canolfan Cymru, a hymyn yn ôl yr hanes yn unol â chynlluniau John Nash.

4 Cadwgan - Lleoli'r ymdeilid yma'n union ar yr harbwr ac y mae'n gartref i'r Hive on the Quay - arddangosfa o wenyn ac o fywyd y wenynen. Gallwr flasu y cynrych mîl, gan gymwys hufen iâ hynod o flasus a theithio o amgylch Awarwm y môr sy'n cynnwys pyllau llanw a bysgod lleol a fideo siarcod, yn ogystal ag arddangosfeydd o luniau'n dangos Aberaeron yn yr hen amser.

WIRTH FEICLO AR UWYBRAU SYN CAEL EU RHANNU A PYDECH CYSTAL Â:

- Ildio i gerddwyr a marchogion, gan roi digon o'r iddyn nhw
- Bod yn band i orfalu neu stojo'n os bydd angen
- Peidiwch ar beicio ar gyffyllmdra uchel
- Byddwch yn ololus wrth gyffylld, roeon a mynedfeydd
- Colwch fod rhoi poliwr yn dweud eu goleg felly pediwd ychymdrynni gan iau a gall pawb eich gweid o'ch chwyd
- Gwnewch yn swîr fod gennych gloch a godiwr a chodi o'n bobl no deifiolau

WIRTH FEICLO AR FFRUDO A PYDECH CYSTAL Â:

- Dilys Rhedolwr y Flord Fawr bob amser
- Rholi galau ar eich beicio a'nddyddio pan o fydd modd gweld ym iawn
- Cadwch eich beicio mewn cyflwr da
- Gwnewch yn swîr fod pawb yn gallu sicrh gweid chi - mae'r rhan fwyaf o ddwmweiniâu yn digwydd i feiwywr wrth gyffylld
- Gwnewch helmed
- Mynd o'r o'r sbwriel ade

A DILYNWCH REOLAU CEFN GWALAD:

- Dilys yw pedroedd a marchogion, leavnw plentyn o'r iddyn nhw
- Parhau'n wwall o'r perthyn i'r tir magoc ffwrniwr neu goedwigwedd
- Os bydd unrhyw eryd yn digwydd oddi ar y flord, ceiswch ei gadw i'r llais posib
- Byddwch yn hunanghalenni - ewch â lwyd, ci trwi o dillad dal dŵr gyda chi
- Caisiwr feiclo neu ddemnyddio cludiant cyhoeddu: ac wrth deithio i ddechrau a diwedd eich siwrnai
- Gadewch efn gwylod fel y byddwch yn hoffi ei weld eich hun!

WHEN CYCLING ON SHARED USE PATHS PLEASE:

- Give way to pedestrians and horse riders, leaving them plenty of room
- Be prepared to slow down or stop if necessary
- Don't expect to cycle at high speeds
- Be careful at junctions, bends and entrances
- Remember that some people are hard of hearing or visually impaired - don't assume they can see/hear you
- Carry a bell and use it - don't surprise people and horses

The Good Cycle Code

- Always use the Highway code
- Fit and use lights in poor visibility
- Keep your bike roadworthy
- Be seen - most accidents to cyclists happen at junctions
- Wear a helmet
- Take your litter home

- Follow the country code
- Respect other land management activities such as farming or forestry
- Keep erosion to a minimum if off road
- Be self sufficient - carry food, repair kit and weatherproofs
- Try to cycle or use public transport to travel to and from the start and finish of your ride
- Leave the countryside as you would like to find it!

A 4km way-marked trail along a designated cycle path and quiet country lanes, following the Afon Aeron taking you from the harbour town of Aberaeron up the Vale of Aeron to the historic National Trust Property at Llanerchaeron. Information boards highlight areas of interest.

Apart from a modest hill in Aberaeron the route follows the old railway line and is generally flat. The stone surface is suitable for most grades of cycle.

Aberaeron Harbour

1 Aberaeron - its Georgian appearance and stone-walled harbour, makes this one of Wales's most picturesque coastal towns. Many of the buildings are designated as being of special historic or architectural interest and it was one of Wales's first planned towns.

2 Cardigan Bay - an outstanding and internationally important area for marine wildlife. The UK's first Marine Heritage Coast. Home to some of Britain's rarest birds and marine species has a resident population of bottlenose dolphins as well as porpoise and grey seals. Boat trips are available from Aberaeron Harbour.

3 Aberaeron Harbour - a large deep harbour surrounded by pastel-shaded Georgian houses. Built in one development in the 19th century by the Rev Alban Gwynne. Gwynne spent his wife's inheritance dredging the estuary, creating a new port for mid-Wales, reputedly from a design by John Nash.

4 Cadwgan Place - right on the harbour and home to: **the Hive on the Quay** - an exhibition of bees and the life of the honeybee. Sample the honey-based products, including delicious ice cream; **the Sea Aquarium** - including a tide pool of local fish and shark video, also houses a photographic exhibition of old Aberaeron.

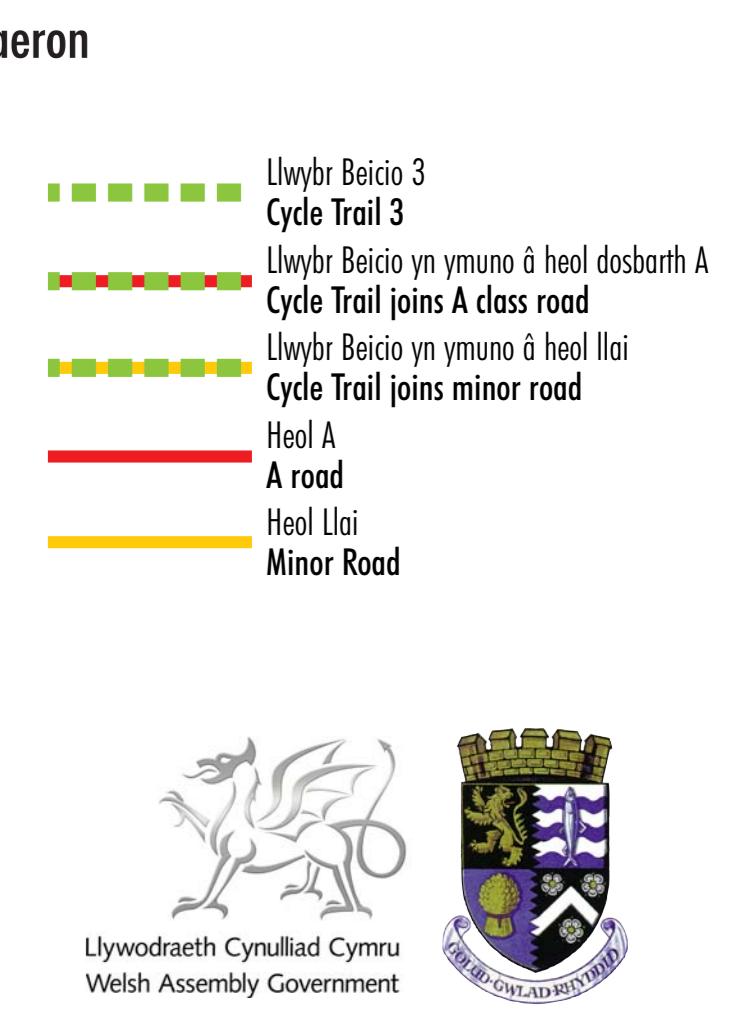

5 Alban Square - the Georgian planning is most evident around the central square, with graceful terraces of quoin edged buildings.

6 The Old Railway Line - constructed in 1911 joining Aberaeron to Lampeter. Used during the Great War to carry timber, farm produce, and military uniforms. Promoting tourism with camping coaches at Aberaeron and summer Saturday specials bringing miners from South Wales. 1951 was the end of passenger trains and in 1964 Dr Beeching recommended closure, but it was the weather that washed out the track closing the line to passengers in 1965. By 1972, the line was only used by one train every 2 days. Final closure came in 1973.

7 Gwinllan Ffynnon Las Vineyard - making 3000 to 3500 bottles of gwin (wine) during the year including dry, red, fruit and sparkling. With a refreshingly flowery nose and a clean, crisp gooseberry-apple tang. It is particularly good with fish and salads. Free wine-tasting.

8 Llanerchaeron Mansion - an 18th century Welsh gentry estate now owned by the National Trust with spectacular walled gardens.

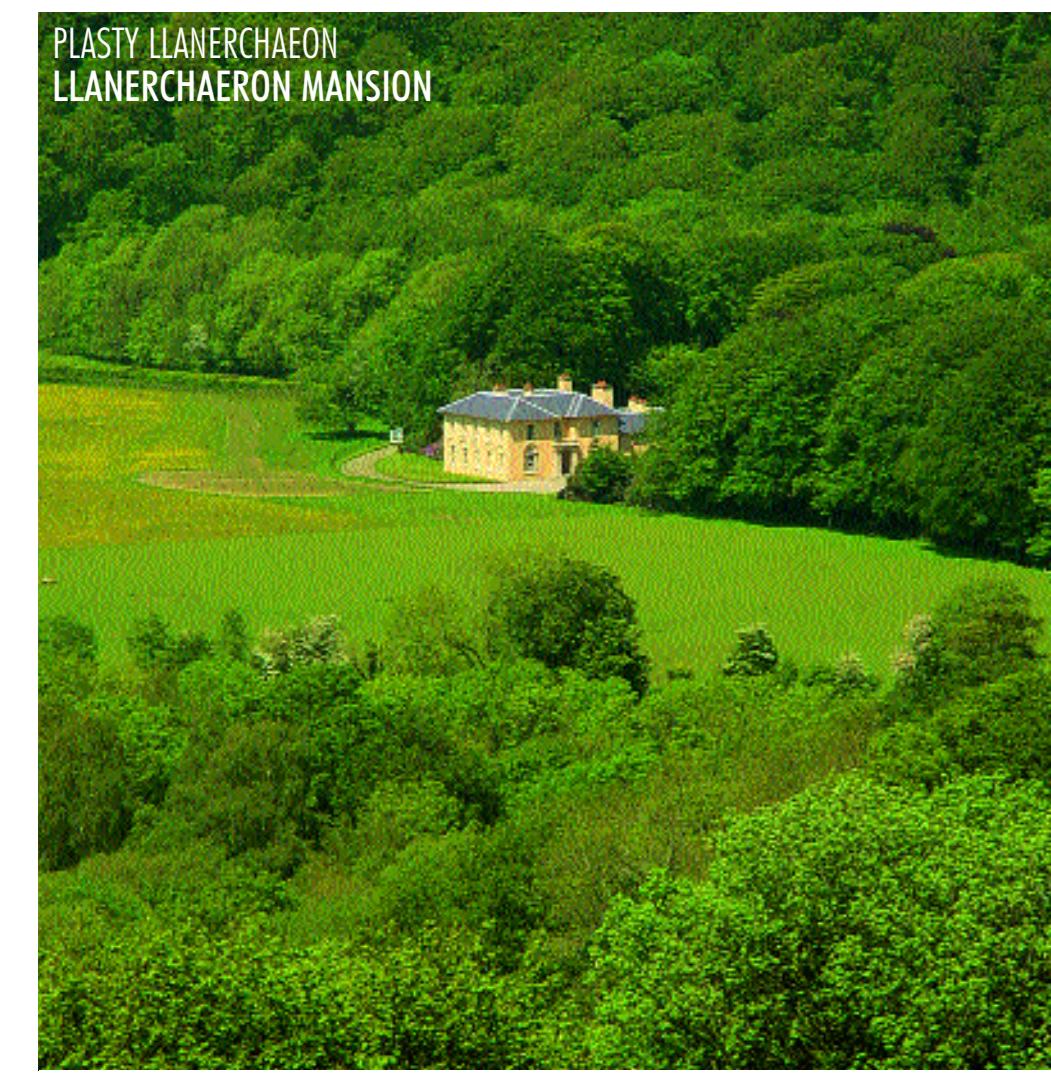

LLWYBR BEICIO AERON

Taith 4 km ag arwyddion arni ar hyd llwybr seiclo penodol a lonydd gwledig tawel, gan ddilyn afon Aeron o dref harbwr Aberaeron i fyny'r dyffryn i eiddo hanesyddol yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol yn Llanerchaeron. Mae'r byrddau gwybodaeth yn nodi materion o ddiddordeb.

Heblaw am oleddf gweddol yn Aberaeron mae'r trywydd yn dilyn hen linell y rheilffordd sy'n ddigon gwastad. Y mae wynab cerrig y llwybr yn addas ar gyfer y rhan fwyaf o feiciau.

A 4km way-marked trail along a designated cycle path and quiet country lanes, following the Afon Aeron taking you from the harbour town of Aberaeron up the Vale of Aeron to the historic National Trust Property at Llanerchaeron. Information boards highlight areas of interest.

Apart from a modest hill in Aberaeron the route follows the old railway line and is generally flat. The stone surface is suitable for most grades of cycle.

Llanerchaeron

1 **Plasty Llanerchaeron** - Stad Fonedd Gymreig yn y 18fed ganrif. Y mae wedi llwyddo i oroesi, ymron heb unrhyw newid i'r 20fed ganrif, ac fe'i rhodwyd i'r Ymddiriedolaeth Genedlaethol ym 1989. Cynlluniwyd ac adeiladwyd yr adeilad gan John Nash ym 1794-96 ac y mae'r ty yn un o nodedigiau llawn cynharaf o'i waith. Roedd y Stad yn hunanymhaliol a iddi laethdy, man golchi, brwyg a thy halltu, yn ogystal ag adeiladau fferra a oedd yn cynnwys stablau a'r ysgubor adnabyd.

Heddiw mae'r fferm yn fferm organig ac y mae frwythau a pherysiâu bellach yn y gerddi amgaeedig a tygweiriwyd. Y mae nifer o deithio a amgylch y stad a'r parc.

2 **Gerddi Llanerchaeron** - Golwg ddiadolol ar hanes garddwriaeth. Gerddi amgaeedig mawr, ystafelloedd gwydr cynnharaf a gwelyau tail â gwres o don ddeuddeg eu cynllunio'n debyg i dwymfyd Rhufeiniog. Enw'r parc ar Fap Deyrn 1893 oedd 'Cae Dail' ond oherwydd camgymeriad sillafu fe'i nodwyd fel 'Cae Dail' yn y 1930au.

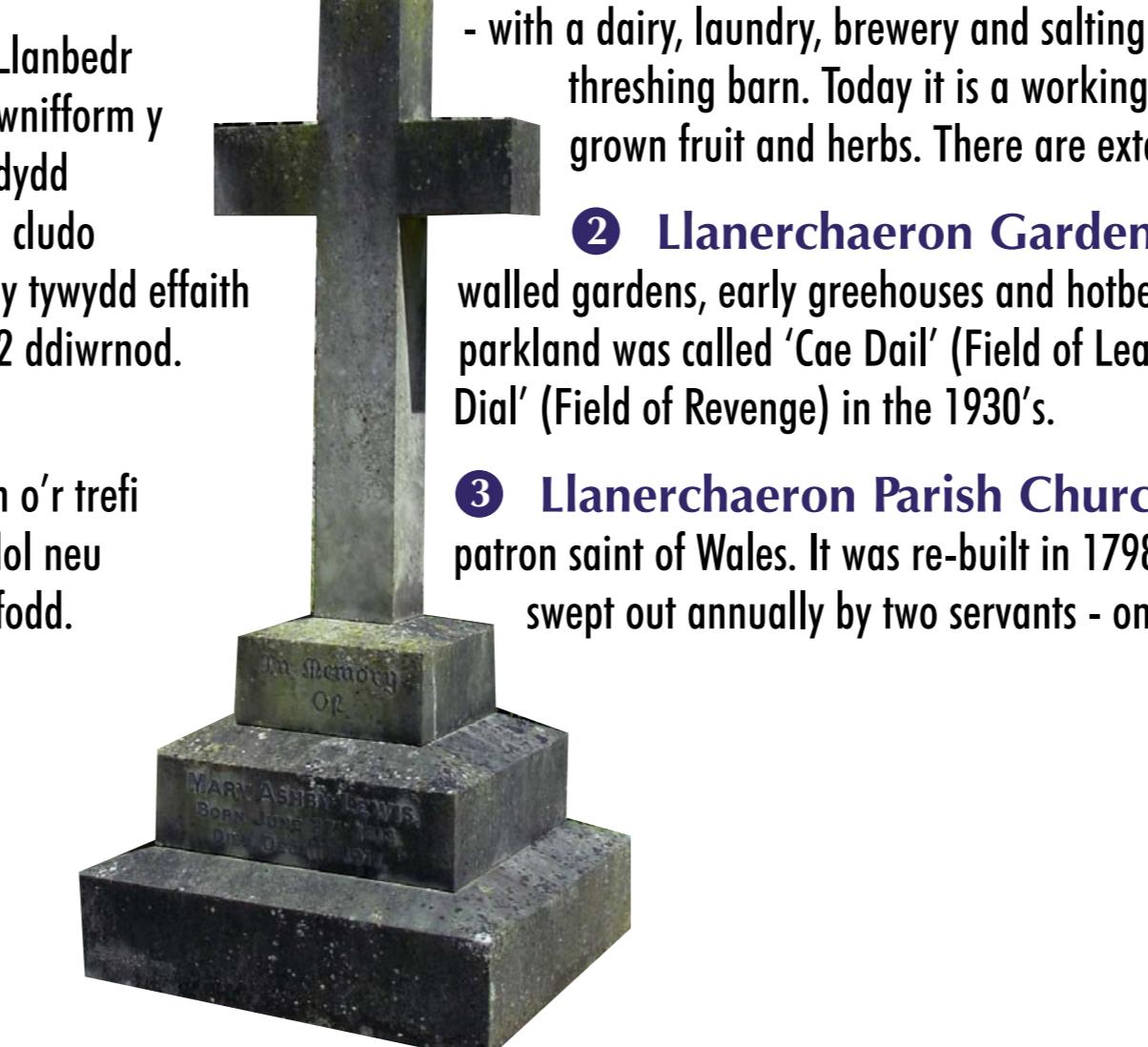
3 **Eglwys Plwyf Llanerchaeron** - Enwyd yr eglwys hon ar ôl Non, mam Dewi Sant, nawddasant Cymru. Ailadeiladwyd yr eglwys yn 1798 gan Gyrnol William Lewis ac y mae'n cynnwys crypt y teulu a gafodd ei frwstiau allan yn flynyddol gan ddau was - un yn ysgrubo'r llawr tra roed y llall yn dal y gannwyl!

Translation

4 **Y Llwybr Beicio** - Mae'r trywydd yn eich dwyn trwy amrywiaeth o olygfeydd godidog, o'r dyffryn serth ger Aberaeron, i'r tir yn y dyffryn Ildan. Y mae'r afon, y goedwig a'r caeau yn gartref i amryw o adar a dduw gwylt eraill.

5 **Hen Linell y Rheilffordd** - Adeiladwyd y linell yma yn 1911 i uno Aberaeron a Llanbedr Pont Steffan. Defnyddiwyd y rheilffordd yn ystod y Rhyfel Mawr i gario coed, cynnrych ferm ac iwni form y fyddin. Mi wnaeth hefyd hyrwyddo twristiaeth gan ddod â bobl i aros yn Aberaeron a theithiau dydd Sadwrn arbennig yn yr Haf yn cludo glowyr o Dde Cymru. Ym 1951 gwelwyd diwedd ar y trenau cludo teithwyr ac ym 1964 mi wnaeth Dr Beeching orgymhell cau'r rheilffordd fod bynnag, mi gafodd y trywydd effaith ar y trac gan ei gau i deithwyr ym 1965. Erbyn 1972 defnyddiwyd y linell gan ond un trén bob 2 ddiwrnod. Caewyd y linell ym 1973.

6 **Aberaeron** - Y mae ymddangosiad Sioraidd a wal gerrig harbwr Aberaeron yn creu un o'r treftadaethau mwyaf prydferth yng Nghymru. Dynodwyd nifer o'r adeiladau hanesyddol neu bensaerniwl arbennig. Aberaeron oedd un o'r treftadaethau yng Nghymru i'w chynllunio yn y fath fodd.

Llanerchaeron

1 **Llanerchaeron Mansion** - Llanerchaeron is an 18th-century Welsh gentry estate. It has survived, virtually unaltered, into the 20th century and was bequeathed to the National Trust in 1989. Designed and built by John Nash in 1794-96 the house is the most complete example of his early work. The estate was self-sufficient - with a dairy, laundry, brewery and salting house, as well as the home farm buildings from the stables to the threshing barn. Today it is a working organic farm and the two restored walled gardens produce home grown fruit and herbs. There are extensive walks around the estate and parkland.

2 **Llanerchaeron Gardens** - a fascinating insight into horticultural history. Rambling walled gardens, early greenhouses and hotbeds with underground heating, styled on Roman hypocausts. The parkland was called 'Cae Dail' (Field of Leaves) on the 1839 Tithe Map but due to a spelling mistake 'Cae Dial' (Field of Revenge) in the 1930's.

3 **Llanerchaeron Parish Church** - The church is dedicated to Non, the mother of St David, patron saint of Wales. It was re-built in 1798 by Colonel William Lewis and contains the family crypt which was swept out annually by two servants - one to sweep and the other to hold the candle and keep up morale.

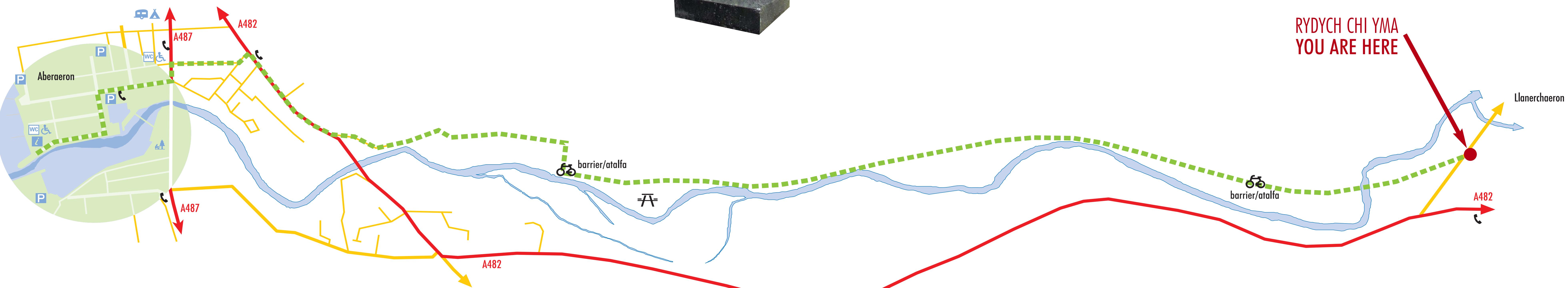
4 **The Cycle Trail** - the route passes through a variety of scenery, the gorge-like steep sided valley, near Aberaeron, gives way to a wider valley inland. The river, woods and fields are home to a mixture of birds and other wildlife.

5 **The Old Railway Line** - constructed in 1911 joining Aberaeron to Lampeter. Used during the Great War to carry timber, farm produce, and military uniforms. Promoting tourism with camping coaches at Aberaeron and summer Saturday specials bringing miners from South Wales. 1951 was the end of passenger trains and in 1964 Dr Beeching recommended closure, but it was the weather that washed out the track closing the line to passengers in 1965. By 1972, the line was only used by one train every 2 days. Final closure came in 1973.

6 **Aberaeron** - its Georgian appearance and stone-walled harbour, makes this one of Wales's most picturesque coastal towns. Many of the buildings are designated as being of special historic or architectural interest and it was one of Wales's first planned towns.

RYDYCH CHI YMA
YOU ARE HERE

WIRTH FEICLO AR UWYBRAU SYN CAEL EU RHANNU A PYDECH CRYSTAL Â:

- Iddi i gerddi a marchogiad, gan roi digon o'r iddyn nhw
- Bod yn bandi i orfau neu stofo a bydd angen
- Bydwaith yn ololius ac gyflwmwyr uchel
- Bydwaith yn ololius ac gyflwmwyr uchel
- Cofiwch fod rhai poli yn drws iolau goleg felidwch â chymhrwys yn ganiatol y gall pawb eich gweld o'r chwyd
- Gwnewch yn siŵr fod gennych gloch a godiwr a chodi oñr a bollt na deifiolau

WIRTH FEICLO AR FFYRDO A PYDECH CRYSTAL Â:

- Dilynw y Cof Cof Gwlad
- Rhaid gofio i achach a'u defnyddio pan na fydd modd gweld ym iawn
- Cadwch eich beic mewn cyffwrdd
- Gwnewch yn siŵr fod pwb yn gallu sengl chi - mae'r rhan fwyaf o ddanweiniadau yn digwydd i feicwyr wrth gyffwrdd
- Mynd i'r dŵr gennych gloch a godiwr a chodi oñr a bollt na deifiolau

A DILYNWCH REOLAU CEFN GWLAD:

- Parchwch walli arall sy'n perthyn i'r tir megis ffermio neu goedwigioeth
- Os bydd unrhyw eryd yn digwydd oddi ar y ffwrdd, ceswir ei gadw i'r lleifidol posib
- Bydwaith yn hunanymhaliol - ewch â dŵr, ci trwsio a diffail dal dŵr gryd chi
- Caisiwr fach neu dddefnyddiwr cludiant cyhoeddus i ac wrth deithio i ddechrau a diwedd eich siwrnai
- Gadewch efn gweld fel y pydlef yn hoffi ei weld eich hun!

WHEN CYCLING ON SHARED USE PATHS PLEASE:

- Give way to pedestrians and horse riders, leaving them plenty of room
- Be prepared to slow down or stop if necessary
- Don't expect to cycle at high speeds
- Be careful at junctions, bends and entrances
- Remember that some people are hard of hearing or visually impaired - don't assume they can see/hear you
- Carry a bell and use it - don't surprise people and horses

The Good Cycle Code

- Always use the Highway code
- Fit and use lights in poor visibility
- Keep your bike roadworthy
- Be seen - most accidents to cyclists happen at junctions
- Wear a helmet
- Take your litter home

- Follow the country code
- Respect other land management activities such as farming or forestry
- Keep erosion to a minimum if off road
- Be self sufficient - carry food, repair kit and weatherproofs
- Try to cycle or use public transport to travel to and from the start and finish of your ride
- Leave the countryside as you would like to find it!